

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
"KOROŠKI SLOVENEK"
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrletno: 1 šiling.
celoletno: 4 šilinge.

Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25—
celoletno: Din. 100—

Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VI.

Dunaj, 7. julija 1926.

Št. 27.

Šolsko beganje.

Pred 5 leti je tedanji naučni minister Glöckel, zdaj predsednik šolskega sveta na Dunaju, naročil, da se naj naprej v ljudskih šolah poučuje po načrtu, ki sta ga izdala Glöckel in njegov prijatelj Fadrus. Doba poizkušanja je pretekla in sedanje ministrstvo je izdalo po nasvetu šolskih svetov vseh dežel novi učni načrt za ljudske šole. Proti temu se je takoj strastno uprl Glöckel, zlasti raditega, ker se je naročilo v načrtu, da se mora učitelj v zgodovinskem pouku ozirati tudi na domače cerkve in pri petju poučevati tudi cerkvene pesmi. Glöckel je izjavil, da je to za Dunaj neznosno! Naučni minister se je groženj preplašil, se Glöcklu takoj podal in dovolil za mesta in Dunaj njegov učni načrt, na deželi pa naj velja kar je ministrstvo odredilo. Proti naučnemu ministru se je dvignilo javno mnenje krščanske stranke z vso vnetostjo in je moral odstopiti. Ne moremo umeti, kako ga je mogla krščanska stranka tako dolgo trpeti na prevažnem mestu naučnega ministra. Tu je že vsa leta naprej odločeval vse zoper škofo in duhovščino, a najgripe je učinil lani.

Na Dunaju je neka židovska profesorica telovadbe; pri nji si morajo iskati spričevala gospodične, ki se hočejo izvežbati za učiteljice telovadbe. Ta židovka je od vseh učenk zahtevala, da telovadijo popolnoma nage, ako katera ni hotela, jo je pustila pasti!!! Šele iz Celovca se je ta nenravnost poročala na Dunaj. Zahtevalo se je, da minister dotično židovko kaznuje. A zanjo se je postavil Glöckel, in Schneider, bajne krščanski minister, jo je povihal v nadzornico. Človek bi mislil, da je kaj takega tudi v poganski državi nemogoče. Letos je tega naučnega ministra veter vsaj odnesel in nanjegovo mesto stopi mož, o katerem se pripoveduje, da ima v sebi nekaj mučeniškega poguma. Saj so ga pred tremi leti hoteli socialiste na nekem zborovanju ubiti. Vrgli so ga iz prvega nadstropja, a je le zdrav odšel. Pred 50 leti, ko so liberalci uganjali ravno tiste sirovosti, pa je bil napaden Rintelenov oče. Liberalci so ga hoteli vreči v reko

Muro, a stari Rintelen se je z železom okovano palico tako branil, da so liberalci zbežali. Ranjki škof Kahn so nam to česče pripovedovali.

V taki dobi kakršna je naša, je treba poguma, pes leti za človekom, ki se ga boji, pa beži pred tistim, ki pobere kamen. Tudi našim koroškim Slovencem bi bilo treba nekoliko več poguma, pa bi politični nasprotnik imel pred nami kaj strahu.

Vso zadevo, za katero se tukaj gre, je dobro pojasnil profesor Roter na nekem shodu: „Na Dunaju je mednarodno središče socijalističnega društva „Kinderfreund“ in sicer v nekdanjem cesarskem gradu Schönbrunn. Dunaj postaja usodepopen za nemški katolicizem kakor nekdanji ob času luteranstva in v turških vojskah. Ko se v Rusiji bolševikom ni posrečilo ljudi s krvjo in sramotanjem pridobiti za brezverstvo, skušajo zdaj priti do svojega cilja s šolo. Prišel je odločilni trenotek. Do zdaj so šolski revolucionarji le poskušali, zdaj hočejo svoj načrt uvesti za trajno. Otrokom hočejo vcepiti svetovno naziranje, ki Boga ne pozna, učiti jih hočejo življenje, ki ne pozna nobene odgovornosti (nравnostnih zapovedi nočejo več poznati nobenih), naravoslovje naj taji Boga, naj uči, da človek izvira iz opice, v družabnem življenju hočejo učiti, da ni treba nobene ljubezni, v gospodarstvu naj se odpravi lastninska pravica. „Vse to naj se otroke uči v ljudski šoli, krščanski stariši pa naj ta pouk plačujejo, ker ti učitelji tako ne poučujejo svojih, marveč drugih ljudi otroke. Glöckel zahteva, da se politika izrine iz šole; a to je umel tako, da je odslovil krščanske učitelje, da ostane veri nasprotna politika neovirana. Nastavljali so se brezverski nadzorniki, ravnatelji in učitelji, krščansko socialni minister pa je vse to podpisoval! Staro pošteno besedilo se je izrinilo iz šolskih knjig, na njihovo mesto se je dalo drugo brezverska čisto nesramno! Glöckel je proglasil, da se nihče več ne sili k verskim vajam, a ko so se otroci, hoteli zbirati v šoli, da gredo k maši, so se jim šole zapirale. K verskemu nauku se otroci niso silili, a zato so se silili k svobodoniselnemu poučevanju „Lebens-

kunde“, poznavanju izvljenaj, i silili so se k poučevanju brezbožne morale ki so jo skovali svobodomisleci. Govorilo se je o „delovni šoli“, a izrinila se je vsa učna snov, na mesto pouka je stopilo igrackanje. Glöckel je govoril o „učiteljski izobrazbi“ ter je na Dunaju ustanovil pedagoški zavod. Učiteljska so državna in dajejo mladim možem, ki so jih dovršili, pravico do službe, Glöckel pa ni nikogar nastavil, ki ni dovršil njegovi brezverski zavod. Zanimivo, da se v ta zavod, čigar ravnatelj je Glöcklov prijatelj Fadrus, sprejemajo tudi ljudje, ki niso dovršili nobene srednje šole ali pripravnice, če ravnatelj sodi, da morejo slediti pouku. Krščansko-socialna stranka pa je mimo in topogledala, kako se v največjem mestu razdira šolski red.

Novi naučni minister je jeklen mož in morebiti se njegove odločnosti polagoma navlečejo tudi drugi. Katoliško ljudstvo naj se zaveda svoje dolžnosti: braniti blagor svojih otrok, braniti, da se mladina po šolah ne pokvari popolnoma.

Posebnosti danskega kmetijstva.

(Konec.)

Poleg dohodkov za mleko in svinje je glavni redni dohodek danskih kmetov za prodana jajca. Selekcijonirane (odbrane) kokoši se krme s samim zrnjem in vsi stroški za pičo se jim dobro poplačajo. Vzorno je urejena izvozna organizacija jajc, ki jim omogoči dobre produkte tudi primerno prodati. Vsak kmet pa mora garantirati za svežost svojih jajc, kar stori na ta način, da vsako jajce zaznamuje s svojo združno številko in če n. pr. pozneje v Londonu dobi kdo staro pokvarjeno jajce, pogleda na številko, jo javi v trgovini, kjer je kupil pokvarjeno blago in z lahkoto najdejo ne- previdenega gospodarja, ki prodaja pokvarjena jajca.

PODLISTEK

Reberški Ožbej:

Zadnji vitez Reberčan.

Zgodovinska povest.

(Nadaljevanje.)

Pisar se je priklonil in obljubil vse takoj storiti.

Ze drugi dan je jezdil brzi sel s pismom, v katerem je bilo ostro sestavljeno vabilo na vse tri viteze Reberčane, da se zagovarjajo pred deželnim oskrbnikom kot cesarjevim zastopnikom.

Reberčani so tisti popoldan kaj začudeno gledali, ko je prišel namestnikov sel in izročil pismo. Pričakovali so sicer, da stvar mogoče ne bo tako mirno zaspala, da jih pa toži prošt pri cesarskem namestniku, se jim pa ni sanjalo. Oddati so morali na posebnem pismu svoj pečat, da sprejme vabilo, katerega je vtaknil sel k sebi in brzo odjezdil, misleč si, v tem roparskem gnezdu se ne mudim rad.

Vitez Ivan mlajši, ki je znal nekoliko brati, je obračal vabilo sem in tja, ko ga je dvakrat pregledal, ga je polagoma prebral očetu in bratu.

— In če se ne odzovete vabilu, se sodba sklene brez vas in trpeti imate vse posledice. Tako se je končala vsebina vabila.

„Prokleta oster poper,“ meni oče, „deželni oskrbnik je postal hud.“

„Kaj nas to briga,“ repenči se sin Ivan, „kaj meni mar za tožbo in prošta, jaz ne grem nikamor.“

„Bodimo pametni,“ svari Krištof, „udajmo se, prosimo milosti.“

„Ti si strahopetnež,“ odvrne brat, „obsojeni smo tako ali tako, škoda za pot, mogoče nas še zaprejo, ne udajmo se.“

„Prav imaš Ivan,“ pritrudi oče, „nikamor ne gremo, nikogar se ne bojimo.“

Oče in sin sta si segla v roke ter si dala besedo, da se ne uklonita. Krištof ni ničesar odgovoril, ker je vedel, da ne pomaga nobeno ugovarjanje.

Bilo je na dan sv. Martina.

Na dvorišču deželnega dvorca v Celovcu je bilo živahno življenje. Plemenitaši so prihajali od vseh strani, kajti danes je velik sodni dan za reševanje različnih tožb in pritožb. Ta in oni je nastopil kot tožitelj, drugi se je odzval vabilu kot obtoženi, tudi priče so prišle.

V veliki dvorani pod podobo cesarja Friderika je predsedoval deželni oskrbnik pri zeleno pogrnjeni mizi. Poleg njega je sedel mestni pisar Kraus, ki je imel za pomočnike še dva zapisnikarja.

Ura je bila deset. Veliko plemenitajev se je že zbralo v dvorani. Deželni oskrbnik pozvoni in da znamenje mestnemu pisarju, da

pokliče v zadevi prošta Lorenca proti Reberčanom stranke.

Pisar vzame tožbo v roke in imenuje glasno imena tožitelja in obtožencev.

Sivolasi prošt Lorenec s svojim dekanom Janezom je bil že v dvorani in stopi pred deželni oskrbnik, ki takoj veli slugi, da pripravi za oba gospoda sedeže.

Mestni pisar kliče trikrat imena Reberčanov, a nihče se ne zgleda, nakar javi oskrbniku, da so redno vabljeni in da se more proti njim razpravljati.

Linhart pl. Harrachi se dvigne in pozove prošta Lorenca, da prednaša svojo pritožbo. Le-ta se sodniku lahko prikloni ter navaja vsa grozodejstva, ki so jih počenjali Reberčani že nekdanj, ko je bil še prošt Krištof in da so tedaj, četudi so pismo potrdili, da priznajo pravice samostana, zopet po noči napadli njegove podložnike, jih morili, jim zadali težke telesne poškodbe, požigali in ropali.

Prošt je v tako ginjenih besedah slikal vsa grozodejstva, da je bila nepopisna tišina v celi dvorani.

Ko je končal, se je čulo glasno zgražanje plemenitajev nad tem počenjanjem reberških viteзов. Slišali so se glasovi, da niso vredni časti viteza in da se jih mora strogo kaznovati.

Deželni oskrbnik je poslušal pazljivo celo tožbo; ko je mestni pisar zabeležil vse glavne točke, praša sodnik prošta:

Opoldansko in večerno mleko se hrani v hladnih vodnih rezervoarjih in drugo jutro se skupaj z jutranjim mlekom postavijo konte ob glavni cesti, kjer nemoteno čakajo zadružni avtomobil ali voz, ki pobere mleko, ga odpelje v mlekarino in nazaj grede pusti na istem mestu kante s sirotko in posnetim mlekom. V mlekarini se mleko vsakega gospodarja posebej steha, enkrat ali dvakrat na teden določi procent maščobe in se temu primerno plača kot prvo-, drugo- ali tretjerazredno. Mleko se predela največ v maslo, ki se pod patentirano dansko znamko razpošilja po celem svetu. V letu 1923. je odpadlo od celokupnega svetskega eksporta masla na malo Dansko 36%. Razen tega se mleko konzervira ali pa suši in ga eksportirajo v velikih množinah pod takozvanim „Voolmaelk“ (mlečni prašek) v lesenih zabojih ali pa v malih pločevinastih konzervah. Sir ne pride toliko v poštev kot eksportno blago, ker ga v toliki meri ne izdelujejo.

Izvemši krajev, kjer sade sladkorno peso, so dohodki iz živinoreje (govedo, svinje, kokoši) edini, ki jih ima danski kmet, ali obenem tudi toliki, da živi dobro in zadovoljno, da mu takorekoč nič ne manjka. Ni malo gospodarjev, ki se po celodnevem trudapolnem delu na polju zvečer lepo vsedejo z ženo v svoj avtomobil, ki ga vozi kmet sam, in se odpeljejo na duševno razvedrilo v gledališče, k oddaljenu prijatelju, v veselo družbo ali kam drugam.

Na tujca iz dežel, kjer vlada kot posledica svetovne vojne demoralizacija in nepoštenost, napravi poštenost danskega prebivalstva prav poseben vtis in ne more se človek načuditi njih plemenitosti. Temu v pojasnilo naj služijo ti-le vsakdanji primeri: Ko gospodinja n. pr. potrebuje sir ali maslo iz mlekarne, pusti na prejšnjem kantah naročilni list in ko se vrne voznik iz mlekarne, pusti na kanti ob glavni cesti naročeno blago (maslo ali sir) brez skrbi, kjer ne moteno čaka včasih po cele ure pravega gospodarja in niti ne pomisli, da bi si kak nepridiprav lahko po ceni privoščil okusni prigrizek. — Kmet se pripelje s kolesom v bližnje mesto, pusti kolo brez nadzorstva nezaklenjeno na velikem dvorišču restavracije in gre po opravkih v mesto. Ko se zvečer vrne, poišče izmed kakih 50 koles, ki tam nemoteno čakajo svojega gospodarja, svoje kolo in v celem tem času niti pomislil ni, da bi se mu lahko pripetil nemil slučaj, da bi moral peš capljati domov. To je mogoče le v majhnem podeželskem mestu, kjer prebivajo pošteni kmetje, bi gotovo kdo ugovarjal. Ali to se godi tudi v glavnem mestu Kopenhagenu, ki ima 700.000 prebivalcev. Nič posebnega ni zanje, da do svojih shramb in domov nimajo nikakih ključev in da svoje poljedelsko orodje puščajo čez noč na oddaljenem polju. K—1.

POLITIČNI PREGLED

Lige Društva narodov so letos zborovale v Londonu. Avstrijsko Ligo je zastopal dr. Dumba. Manjšinski odbor se je najtemeljitejše bavil z južnotirolskim vprašanjem, ki je dalo povod ostrim prerokanjem. Končno je bil sprejet klep, naj italijanski člani odpošljejo vladi vlogo v kateri se zavzemajo za to, da Italija prizna južne Tirolce za manjšino in jim da iste pravice, ki jih uživajo manjšine v drugih državah. — Samo koroških Nemcev Italija ne sme posnemati, ki pravijo, da je Koroška paradiz, kjer je manjšinsko vprašanje vzorno rešeno samo zato, ker so renegati zadovoljni. Tirolski italijanaši so s položajem gotovo tudi zadovoljni in je manjšinsko vprašanje na južnem Tirolskem tudi na vzoren način rešeno.

Jugoslavija. Ko je začel parlament razpravljati o pogodbah z Italijo, se je dvignil med narodom val ogorčenja, ker nudijo pogodbe Italiji velike prednosti, ne da bi bile dane Jugoslaviji protiusluge. Iz razprav se da posneti, da bodo Italijani pod okriljem pogodb pokupili celo dalmatinsko obrežje in zaslužili tamošnji narod. Ko bo to izvedeno, bodo zahtevali ozemlje zase. Naproti takim pogodbam narod ne more ostati brezbrizen in je dal duška svojemu ogorčenju. Demonstracije so se vršile v Ljubljani, Zagrebu, Splitu, Šibeniku itd. Povsod so bile zelo viharne. Oblasti so z vso brezobzirnostjo nastopale proti demonstrantom iz strahu pred Italijo. Pogodbe je skupščina sprejela in bila nato odgodena na nedoločen čas. Celó Štefan Radič se je izjavil proti pogodbam. Ta izjava je izzvala ponovne demonstracije v Zagrebu proti Italiji in zunanemu ministru dr. Ninčiču.

Nemški boj za kolonije. Dosledno in vztrajno se bore Nemci za kolonije. Pred kratkim je imel bivši upravitelj nemške kolonije v vzhodni Afriki dr. Schnee v nemškem parlamentu velik govor o bivših nemških kolonijah. Ostro je napadal Angleže, ki da upravljajo kolonije na tako škandalozen način, da bodo te gospodarsko popolnoma propadle, dočim so pod Nemčijo vsled vzornega gospodarstva cvetele. Koncem svojega govora je zahteval Schnee, da Društvo narodov nastopi proti angleški kolonijalni upravi in da odvzame Angliji mandat.

Francoska. Briand je podal izjavo vlade, ki posveča največjo pozornost finančnemu vprašanju, ki predvideva reformo davkov, s katerimi naj se dosežejo višji dohodki. Vprašanje mednarodnih dolgov je treba urediti. Vlada je dobila končno zaupnico. Novi finančni minister namerava porabiti zlato zalogo fran-

coske banke za stabilizacijo franka. Ko se je na inozemskih borzah to izvedelo, je bilo vrženega veliko francoskega denarja na trg, kar je imelo za posledico, da je frank zopet zelo nizko padel. Naroda in uradništva se je polastilo veliko razburjenje. Dogodki so precej slični avstrijskim leta 1922: cene vsako uro rastejo, trgovine se plenijo in peki nočejo prodajati kruha za predpisano ceno, vojaške pekarnice pečejo in delijo kruh. Brez tuje pomoči se frank ne bo dal ustaliti. Podpora ponuja baje tudi nemška državna banka.

Proti nasilju na Bolgarskem. Francoska liga za zaščito človeških in državljanjskih pravic je priredila v Parizu velik shod proti nasilju, ki vlada na Bolgarskem. Shod je bil dobro obiskan. Glavni govor je imel pisatelj Barbusse, ki je poročal o svojih doživljajih na Bolgarskem. Ostro je napadal vlado Cankova in njeno sedanjo naslednico vlado Ljapčeva. Na Bolgarskem vladajo danes dejansko vojna liga in pa makedonstvujušči in vlada Ljapčeva je samo igrača v njih rokah. Govor Barbussa je bil sprejet z velikim odobravanjem. Govorili so še drugi in ostro nastopili prot onim francoskim listom, ki propagirajo ideje in cilje teroristične bolgarske vlade.

Razno. Zakon o brezposelnih podporah se je podaljšal do 31. julija. — Generalni komisar dr. Zimmermann se poslavlja, ker je Društvo narodov dvignilo nadzorstvo nad Avstrijo. Za slovo je dobil še veliki častni znak. Precej redov je nabral v tem času. Pri poslovljni večerji je hvalil Avstrijce in vlade, ki so pripomogle do urejenih razmer v državi. — Rajhovski socialdemokrati so odklonili vladni predlog o knežji odpravnini in ker državni zbor brez njih nima dvetretjinske večine, se je predlog umaknil ter pride mogoče jeseni zopet na dnevni red. Državni zbor je bil nato odgoden do 3. novembra. Vlada je hotela odstopiti, a je Hindenburg odsvetoval.

DOMAČE NOVICE

Nemška šola za slovanske otroke.

V „Reichspošti“ objavlja bivši višji uradnik cesarskega namestništva v Pragi svoje spomine. Med njimi je črtica, ki kar izbornu osvetljuje učni uspeh raznih šol, kjer se otroci poučujejo v tujem jeziku. Dogodek se poroča v štev. od dne 20. iun.

Pisatelj pripoveduje: „Nekaj časa je delal v moji sobi tudi nadzornik za češki šolski okraj. Nekoč pride k šolskemu nadzorniku delavec kamnosek, ki je delal utis brihtnega človeka, bil je dobro reien in snažno oblečen. Prične se med njima razgovor:

Delavec: „Prosim ukažite našemu nadučitelju, naj mi napiše odpustnico. Mojster jo zahteva, nadučitelj pa mi je noče dati.“

Nadzornik: „Ali ste pa hodili redno v šolo in ste se tudi kaj naučili?“

Delavec: „Vsaj sem hodil in kar znajo drugi, znam tudi jaz.“

Nadzornik: „No bodeva videla.“ Nadzornik ga zdaj izkuša v pisanju in branju ter se prepriča, da delavec niti črk ne pozna.

„Poskusiva računati,“ pravi zdaj nadzornik. „Koliko je dvajset manj pet in manj šest?“

Delavec: „Tega ne vem.“

Nadzornik: „Če vas pošljem kupit za 5 krajcarjev papirja in 6 krajcarjev peres, dam vam po dvajsetico, koliko mi prinesete nazaj?“

Delavec: „11 krajcarjev.“

Nadzornik: „Dobro. Kateri jezik govorite?“

Delavec: „Tistega kakor vsi ljudje v naši občini.“

Nadzornik: „Kako se imenuje ta jezik?“

Delavec: „Tega ne vem.“

Nadzornik: „Menda bo „pemski“ jezik.“ (Besede češki uradniki niso hoteli rabiti.)

Delavec: „Da pemski!“

Nadzornik: „V kateri deželi je vaša občina?“

Delavec: „Tega ne vem.“

Nadzornik: „Na Pemskem.“ — „Kedo pa je na Pemskem deželni gospodar?“

Delavec: „Nihče.“

je dognana po pričah, da se njih posestva prodajo v svrhu kritja stroškov za storjeno škodo, vitezi sami pa morajo takoj zapustiti deželo, ne da bi smeli vzeti kaj od premoženja seboj. Ta sodba se ima dostaviti reberškim vitezom in je takoj izvršljiva.“

Glasno pritrjevanje se je slišalo po dvorani, ko se je razglasila sodba.

Pravično je tako, konec mora biti tega ropanja. Reberčani morajo izginiti!

Prošt Lorenc se je globoko priklonil, deželni oskrbnik je pristopil in mu podal roko in izrekel svoje veselje, da mu je mogel pripomagati do pravice.

Prošt je odšel z dekanom ves vesel iz sodne dvorane.

Deželni oskrbnik je naročil pisarjem, da takoj spišejo sodbo v svrhu dostavitve vitezom Reberčanom.

Pismena sodba je bila tudi v kratkem spisana in po brzem selu dostavljena.

Vsebina je hudo zadela sicer hladnokrvne viteze, posebno očeta in sina Ivana. Zgubiti vse premoženje in iti po svetu, je bilo za razvajene viteze malo hudo.

„Pa kam se naj obrnemo?“ meni oče.

„Jaz ne vem,“ odvrne sin Ivan malomarno.

„Denarja ni, na tihem prodati tudi ne moremo ničesar, še jesti in piti nimamo kaj,“ izrazi svoje skrbi oče Ivan. (Dalje sledi.)

„Ali imate tudi priče za vse vaše trditve?“

„Jih imam.“

„Imenujte jih!“

„Priče so: Vitez Ivan Ungnad z Ženeka, moj veliki hlapec Hanej, hlapca Foltej in Jurij, ki so danes vsi tukaj.“

„Pokličite jih!“ veli deželni oskrbnik slugam.

Plemiči so stopili v stran. Priče so vstopile kakor so bile poklicane, najprej vitez Ivan Ungnad z Ženeka, ki je bil zaslisan posebej.

Nato so prišle na vrsto ostale priče, ki so potrdile pod prisego vsebino tožbe.

Vestno se je vse zapisalo. Deželni oskrbnik praša prošta Lorenca, ali še vzdržuje tožbo in predlaga sodbo.

Prošt Lorenc vstane, dvigne desnico in reče: „Dolgo se je delala krivica, mera je polna, prosim, da sodite.“

Deželni oskrbnik se dvigne. V dvorani nastane grozna tišina.

Svečano in glasno razglasi deželni oskrbnik sodbo.

„Na tožbo prošta Lorenca in celega konventa menihov avguštincev v Dobrli vasi zoper viteza Ivana starejšega in mlajšega in Kristofa iz Reberce spoznalo se je kot dognano, da so imenovani napadli z ognjem in mečem podložnike in premoženje dobrolskega samostana in se vsled tega obsodijo, ker se niti niso hoteli braniti proti tej tožbi, katere resničnost

Nadzornik: „Menda bo cesar?“

Delavec: „Da, seveda cesar!“

Nadzornik položi zdaj na mizo srebrn gol-dinar s cesarjevo glavo na vrhu. „Kaj pa je to?“

Delavec: „Kopf.“

Nadzornik: „A čigava glava?“

Delavec: „To je tako: Denar se vrže, ako leži gol-dinar tako, se kliče kof, če leži na drugi strani pa orel.“

Nadzornik: „Seveda. Zdaj še nekaj drugega. Kaj ne, narava se deli v živa bitja, rastline in rudnine. Živali pa se zopet dele v do-jilke, ptice, ribe, žuželke in plazilce. V katero skupino spada majnikovi hrošč?“

Delavec: „Med ptice.“

Nadzornik: „Ali mislite radi tega, ker frka po zraku? Tudi metulji frkajo.“

Delavec: „A vedite, ptica je že, samo ne kakor vrabec, marveč n. pr. kakor hrošč, ki brodi po gnoju.“

Izborna podobica šole, ki raznaroduje; najboljši ljudje se v nji ne nauče prav nič, zbe-gajo se jim vsi pojmi in po šoli treba leta, da narava popravi, da življenje uredi, kar je za-grešila nenaravna šola.

Tako tudi gre. Pred upravnim sodiščem se tožuje pomožni učitelj Grünhald, ker je bil iz državne službe odstavljen. Njegovo mesto je zasedel koroški pisatelj Perkonig, ki je bil radi zaslug za Koroško sprejet v državno službo. Ker pa ni bilo nobenega prostega mesta, je bil omenjeni Grünwald odstavljen. Za-sluge Perkoniga obstojijo v tem, da v svojih knjigah zasmehuje slovenski živelj ter je po-stavljen za profesorja na učiteljskišči, akoravno je navaden učitelj. Ali bi se ne našel človek, ki bi se pustil odstaviti, da bi zasedel mesto Slo-venec, ki že šest let čaka na obljubljeno na-stavitev?

Duhovniške vesti. Predmestno župnijo Sv. Lorenc v Celovcu je dobil župnik Matija Streit. Ker vsled bolezni župnijo Pečnica čg. Janez Kuchling ne more več oskrbovati, pride tja za provizorja čg. Kristo Košir, kaplan v Smihelu pri Pliberku.

Kolesa obstojajo. „Reichspošta“ poroča dne 19. jun., da se je v Labudski dolini ustavil premogovnik Wiesenau pri Sv. Lenartu. Ne ker bi se premoga ne potrebovalo, ne ker ne bi bilo ljudi, ki ga kopljejo, vsaj imamo cele armade ljudi, ki nimajo dela, ne ker bi ne bilo kapitala, vsaj je Henkel Donnersmark. Čigar je premogovnik, močan dovolj. Ali premog se ne more prodati, ker je predrag in trajno seve ne more noben podjetnik doplačevati. Kaj bo iz tega, če se v produkciji ustavi eno kolo za drugim? In zakaj? Če se reče „odjemalca ni“ pri blagu, ki se je svojčas prodajalo na Češko ali Ogrsko in se zdaj ne more več, bomo rekli: „Nesreča je, in nihče ne more nič za to,“ ali ta vemo, da se premog uvaža, da ga kupujemo iz tujih dežel, svoje premogovnike pa ustavlja-mo? Kje je napaka? Produkcija je predraga, ker se pri teh plačah premalo dela.

Italijanska šola v Beljaku. Vztrajnost in doslednost italijanske zunanje politike se ka-žeta tudi na Koroškem. V Beljaku hočejo u-stanoviti italijansko šolo s pomočjo italj. šol-skega društva „Dante Alighieri“. Akoravno so krajni, okrajni in deželni šolski svet to namero zavrnili, vendar niso Italijani odnehali ter so se obrnili potom konzulata na dunajsko vlado, ki je ustanovitev šole dovolila. Beljaški občin-ski svet se je v svoji zadnji seji izrekel proti šoli in hoče poslati na Dunaj izjavo, v kateri se bo povdarjalo, da ne obstoji nobena potre-ba za italijansko šolo. Šola bi imela edino po-litičen namen in kot takšna bi samo škodovala gospodarskemu razvoju mesta in bi trajno o-grožala nacionalen mir. — Italijani se najbrže zavedajo svojih uslug izza časa plebiscita in pričenjajo tiritati svoja plačila. — Resnici na ljubo pa moramo biti tudi mi proti taki nameri, ker bi se naše ljudstvo po pravici razburjalo nad tem činom, ki bi dal več pravic naseljenim rodbinam kot avtohtonemu ljudstvu. Naše zahteve glede šol so se vedno in povsod pre-kričale, italijanske pa bi naj naenkrat našle umevanje na Dunaju! Če je to pripisati uspehu ital. zunanje politike, odnosno njenega zastop-

stva v Avstriji, potem bi se mi v resnici lahko pritoževali nad jugoslovansko politiko, ki za nas še ni naredila sličnega koraka. Da imajo Italijani srečo v politiki, je znano dejstvo in se kaže pri vseh sosednih državah, v katere vpa-dajo Italijani s pomočjo kapitala ali delavnih sil. Na Francoskem in v Dalmaciji pokupujejo posestva, v Avstriji hočejo pripraviti poprej italijanski otok, ki bi zahteval po odrešitvi. S tem v vezi je tudi povišanje italijanskega konzula v generalnega konzula, ker postane vplivnejši in zadobi več ugleda.

Kriza v denarnih zavodih. Javnost se je zadnje dni zelo vznemirila radi vesti, ki so bile razširjene o plačilnih težkočah enega največ-jih denarnih zavodov, takozvane Zentralbank der deutschen Sparkassen, ki je pred vojno raztegnila svoje delovanje na vse avstrijske pokrajine ter je posvečala posebno pozornost gospodarskemu prodiranju nemškega elemen-ta na jug in na sever. Glavni sedež je banka imela pred vojno v Pragi, pozneje se je prese-lila na Dunaj. Nedavno so se razširile po Du-naju vznemirjujoče vesti o finančnih stiskah te banke in o pogajanih za njeno sanacijo. Vesti so na finančne in vladne kroge vplivale zelo uničujoče, ker bi polom banke prizadel predvsem vlagatelje malih hranilnic in poso-ijilnic. Na pritišk javnosti se je morala vlada odločiti, da podpre sanacijo in je že podala jamstvo, da vlagatelji banke ne bodo oškodo-vani, ker so ti vlagatelji v prvi vrsti mali po-deželski denarni zavodi. Celokupne vloge Centralne banke znašajo 150 milijonov šilin-gov. — Težka gospodarska in finačna kriza je zadela še drugi vodilni gospodarski zavod, na-mreč Prvo dunajsko konzumno društvo. Na to društvo, ki obenem sprejema hranilne vloge, so vlagatelji navalili in zahtevali izplačilo vseh vlog. Vodstvo Konzumnega društva je v par urah moralo izplačati 2 milijona šilingov. Pred društveno blagajno pa so se odpirali taki pri-zori, da je bilo ravnateljstvo primorano na-daljša izplačila ustaviti. Vlagatelji so dobili zaporedne številke s pripombo, naj pridejo pri-hodnje dni po vloge. Vodijo se pogajanja med Konzumnim društvom in bančnim udruženjem v svrhu sanacije, za katero pa rabi Konzumno društvo najmanj 20 milijonov šilingov. Pogaj-anja niso uspela in Konzumno društvo je za-prosilo za uvedbo poravnalnega postopanja. Banka za banko krahira in mali vlagatelji iz-gublajo težko pridobljeni in naloženi denar. Pa ne spametujejo se. Še vedno nosijo svoje prihranke v banke, četudi plačujejo začasno nižje obresti. V naših hranilnicah je denar do-bro naložen in ni nobene nevarnosti, da bi se izgubil. Zato nalagajte le v naše hranilnice!

Vremensko poročilo. Browne, Američan, sklepa iz lis na solncu, da letošnje leto skoro ne bo imelo poletja, ker je izžarevanje solnca vsled tega malo ovirano. Grimm, Nemeč, je nasprotno mnenja, da bo leto toplo in mokro. Ako se upoštevajo vse okolščine, ki pridejo za prorokovanje v pošte, bo poletje toplo. V ju-liju bo še dosti dežja, neviht in toče, sicer pa toplo vreme. Okoli 23. nastane deževno vre-me, ki traja nekaj dni in proti koncu postane hladno.

Poplave. Iz vseh krajev Avstrije, Jugosla-vije in tudi drugih delov Evrope prihajajo ne-prestano poročila o naraščajočih rekah in po-plavah. Osobito je Jugoslavija močno priza-deta, kjer je ves promet oviran in deloma tudi ustavljen in obstoja velika nevarnost, da na-rasla Donava ne prodre nasip pri Bogojevu, kar bi imelo za posledico, da bi prišla pod vo-do vsa Vojvodina. 10.000 delavcev in vojaštvo je nepretrgoma na delu in utrjuje nasip in iz-peljuje kanalizacijo. Žitnica Jugoslavije je ogro-žena, ogroženi pa so tudi posevki v drugih državah. Na Madžarskem niso imeli solnca že od 8. junija. Klasje je nedozorelo in pričinja gniti. Enako obupen položaj je tudi v Rusiji, kjer je Volga poplavila velike dele žitorodnih pokrajin. Na budimpeštanski borzi so se v o-ktobru dvignile cene pšenici za 90.000 K. to je za 5%. Ako deževja ne bodo pravočasno pre-nehala, bo prehrana prebivalstva resno ogro-žena in računati je s še večjo splošno gospo-darsko krizo.

Pliberk. Slišali smo, da je Heimatbund sklenil kupovati slovenska posestva. In res je bilo v zadnjem času kupljeno po njem tukač dvojce posestev, eno v Lonče vasi in drugo pa v Cinkovčah. V tem oziru imajo naši nasprot-niki lahko delo. S svojimi blaznimi davki je Avstrija naše ljudstvo pognala v obup. K temu pridejo pa še naše slabe gospodarske razmere, neugodno vreme in razni škodljivci kmečkih pridelkov, da kmet res ne ve, kje bi denar je-mal za vse te ogromne izdatke. Kdor ima še kaj lesa, seka pač tistega, a vsak ga nima. V teh obupnih razmerah pa pride Heimatbund s svojo ponudbo in kmet misli, prodal bom, vsaj itak ni drugega kot trpljenje in skrb na kmetiji. Pojdem pa kaj drugega delat. Kar zaslužim, bom vsaj imel, če pa dela ne bo, pa pojdem po brezposelno podporo tudi jaz. Dragi slovenski kmet, poslušaj predno prodaš svoje posestvo tuju še par besedi: Zemlja, ki jo misliš pro-dati, je že od zdavnaj slovenska last in vsi tvoji predniki so jo zvesto čuvali, da so jo o-hranili tebi. Kako so branili svoje kmetije pred plenečimi Turki pred 200 leti. Kako grenko so jokala slovenska dekleta in nežni otročiči za to zemljo in tem svojim rodom, ko so jih vlekli iz nje Turki v sužnost, kako so se potem tudi trdno držali naši ljudje pred našim najhujšim sovražnikom. Le pomisli nekoliko, koliko jih je šlo v svetovno vojno tudi iz našega kraja, ki se niso vrnili več. Naši očetje in bratje so bili, ki so dali svoje življenje, ko so branili svoj lastni dom. In ti hočeš zdaj to sveto zem-ljo naših pradedov prodati in denar, ki ga boš dobil za dom svojih očetov, bodo kmalu zopet zvalili iz tebe z raznimi slavnostmi in nenrav-nimi prireditvami, ki jih kar kupoma prireja-jo med nami. Na tvoje posestvo lahko nase-lijo kakega rajhovskega lutra, ki bo v nad-lego vsem sosedom. Pa misli še dalje! Ko si enkrat prodal, ne bo tvoje nikoli več: denar bo pošel in tvoje moči bodo opešale, zgodi se celo lahko, da boš še kruha prosil od hiše do hiše. Prosil boš tudi do svoje nekdanje hiše in če bo-deš kaj prosil, te bodo novi posestniki vrgh najbrž pri vratih ven, ker tujci niso tako dobri kot naši ljudje, osobito Nemci ne. Da pa se to ne bo zgodilo, pa ti prej tako stori s tujimi vsiljivci, ki bodo hoteli imeti tvoj dom!

Krčanje nad Grebinjem. Od leta 1921 je-seni nas ni obiskal nobeden izmed naših slov. poslancev. Vzroki so bili razni, v prvi vrsti pa teror in nasilje, s katerim so naši nasprotniki zabranili vsako naše gibanje. Na kres pa se naenkrat pojavi na Krčanjah naš zastopnik, g. župnik Poljanec, resno in odločno objasni sta-rišem v cerkvi njih dolžnosti do otrok, ki jih imajo posebno v današnji dobi, ki je tako ne-varna in odločilna posebno za našo mladino. Popokdne smo se zbrali pri Goleju, kamor je prišlo na shod od blizu in daleč — čez 2 uri — veliko ljudi. Z napeto pozornostjo smo po-slušali poslančevo nad vse zanimivo poročilo. Na kratko nam je razložil program kor. slov. stranke, dotaknil se šolskega vprašanja, ob-širno in poljudno je bilo njegovo pojasnilo o davkih, o perečih gospodarskih potrebah naše avstrijske države in koroške dežele. Zboro-valci so izrekli g. poslancu iskreno zahvalo in priznanje stranki, ki jo zastopa. Še prebiva se-verno od Drave gori na severu na skrajni je-zikovni meji ljudstvo, ki je zvesto svoji veri in ljubi svoj slovenski jezik in dom.

Železna Kapla. Čebelarji letos zopet ni-majo sreče in ako ajdina paša ne prinese medu, se bo treba za jesensko pitanje preskrbeti s sladkorjem. Naproša se, da se do prvega avgu-sta javijo vsi čebelarji pri predsedniku čebe-larskega društva, da se pravočasno naroči sladkor, ki bo stal postaja Celovec 83 grošev. — Davčna napoved, rekurz in druga davčna vprašanja so našim ljudem še vedno nejasna, ker premalo ali nič ne zasledujejo časopisov. V „Kor. Slovencu“ se je tolikrat in izčrpno po-ročalo o vseh davkih, da zaenkrat ni mogoče ponavljati. Važne stvari se morajo shraniti in „Kor. Slovenec“ mora priti v vsako hišo, pa bo prihranjeno mnogo nevolje in zmede.

Št. Vid v Podjuni. (Razno.) Vsi smo se spogledali pretekli mesec v cerkvi, ko so g. župnik oznanili s prižnice mladega Mežnarja z

Jožefo Sapečnik. Tako nepričakovano, da nihče ni kaj slutil. Še isti dan sta imela poroko. Na mnoga leta; — Živahno postaja tukaj in vse se pripravlja, da slovesno proslavi dan prve sv. maše g. Josipa Boštjančiča, ki bo 18. t. m. Krojači, šivilje in drugi rokodelci delajo, ker hoče biti vse novo in si nadeti praznično lice. Nobenemu se ni čuditi, saj so primicije v sedanjem času tako redke, ko le maloštevilnim dijakom diši težavni duhovniški poklic, vse drvi le za prostimi poklici. Da bi bilo vsaj vreme ugodno! Tedaj se postavi oltar na prostem na lepem kraju pod goro ob gozdu. Blatnar da travnik na razpolago. Pričakujemo mnogo ljudi, vsaj je zanimanje vsesplošno.

Celovec. V artilerijski vojašnici je veliki požar upepelil eno poslopje in uničil gospodarsko orodje, več sto ralov in strojev, ki so pripadali kmetijski zadrugi. V bližini je bilo skladišče vžigalic in več sodov bencina, kar pa se je moglo rešiti. Škoda znaša okoli 450.000 Š. V Trdnji vasi je pogorelo gospodarsko poslopje in so jedva rešili živino, ker je manjkalo vode. — Med Krivo Vrbo in Celovcem sta trčila skupaj dva avtomobila. Več oseb je bilo ranjenih in trgovec Lenardo, katerega zadene krivda, si je nato prestrelil lice. — Umrli je general Kapretz, vodja Heimatschutz, rojen v Ljubljani leta 1870.

Št. Janž v Rožu. (Smrtna kosa.) Bilo je meseca novembra lanskega leta, ko smo spremljali rajnega, še vedno nepozabljenega tovariša Pepa Krasnika k zadnjemu počitku. Niso še zaceljene rane, ki jih je vsesala smrtna kosa v srca žalujočih staršev, ni še minila globoka žalost, ki je zavladovala v nas vseh vsled te bridke izgube. In zopet so zapeli zvonovi. Zopet se pomika žalosten spreved od Blatnikove hiše na pokopališče, na kraj večnega miru. Neizprosna smrt tudi bratu Honzeju ni prizanesla. Po eno leto trajajoči bolezn, ki si jo je nakopal najbrž v svetovni vojni (dobil je strel skozi pljuča), je na kres, ravno na svoj 30. imendan zaspal v Gospodu. Ni mogoče popisati žalosti nesrečnih staršev in zadnjega brata; neizmerna otožnost se je polastila tudi nas, ki smo stali ob gomili rajnega, ko so čg. župnik Virnik v izbranih besedah slikali njegovo življenje. Pokojni je bil fant izredno močne in velike postave, kremenitega značaja, zvest rodoljub, v naših vrstah zelo priljubljen in od nasprotnikov spoštovan. Priča tega nam je bila velika množica pogrebcev, ki je skazala rajnemu tovarišu zadnjo čast. Naj počiva v miru! Blatnikovi družini pa izrekamo tem potom naše najiskrenejše sožalje!

Št. Jakob v Rožu. (To in ono.) V nedeljo 20. junija se je poročil tukaj Gregor Gabrijel, pd. Petric v Lešah s Paternovo Micko. Cerkevni pevski zbor, katerega član je ženin, mu je prepeval na ženitovanju vesele zdravice. — Osem dni nato smo blagoslovili pri sv. Jederti na Sveti gori dva nova bronasta zvonova. Večji zvon tehta 141 kg, je posvečen sv. Jederti, nosi njeno podobo in napis „Žive kličem, mrtve obžalujem, viharje razpodbujem“. Mali zvon tehta 78 kg, je posvečen sv. Florijanu, nosi njegovo podobo in napis „Varuj nas pred časnim in večnim ognjem. — Izobraževalno društvo je že štiri nedelje zaporedoma igralo „Miklovo Zalo“ in še ni moglo ugoditi željam gledalcev; toliko jih prihaja, da je dvorana vedno premajhna.

Gorenče. Tu je umrl nenadne smrti Anton Lutnik, pd. Hožar na Ledu. V petek 2. t. m. zjutraj je šel s svojim sinom pesek kopat v Hartlnovo jamo. Hotel je pokriti svojo hišo s cementno opeko. Ko je kopal v previseči jami, se je zemlja utrgala in neka peč ga je tako močno poškodovala na glavi, da je v kratkem izdihnil. Komaj ga je sin izvlekel iz jame, ko se je zemlja, pač premočena vsled obilnega deževja, vnovič odtrgala; če bi bila zdaj še v jami, bi bilo pač oba podsulo. Rajni Hožar je bil 57 let star, dober in prijazen mož, skrben oče, veren kristjan. Svetila mu večna luč!

Bratje in sestre ne spite!

Borza. Dunaj, 4. julija 1926. Dinar 0,124, nemška marka 1,67, češka krona 0,20, dolar 71,05 šilingov.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. V Nemčiji je 1,742.000 podpiranih brezposelnih. — Na angleških železnicah so v jedilnih vozovih kuhanje s plinom nadomestili z elektriko. — Iznašli so prenosljivi fotografski aparat, ki tehta 15 kg, s pomočjo katerega je mogoče odkriti skrite dragocenosti v zidovju ali vtihotapljenih stvari v kovčegih. — Tristo milj na uro hočejo doseči z aeroplani, to je 482 km. Dosedanji rekord je 266 milj, to je 427 km. — Neki Kitajec, ki je pred nedavnim časom prišel v London, ima 29 žena. — Angleška spodnja zbornica je sprejela zakon o osemurnem delovniku v rudokopih. Mussolini pa ga je v istem času porušil. — Na Otoku ob Vrbskem jezeru je okrog 200 tujevc. — 26. junija je padlo na Koroškem število brezposelnih za 141 na 1470 oseb. — Nemška industrija je dobila visoko in ugodno posojilo v Ameriki. — V Madridu so odkrili zaroto proti španskemu diktatorju Primu de Rivera. — Inženjski izpit za gozdarstvo je napravil g. Franjo Virnik z Jezerskega. — Poljski socialdemokrati zahtevajo razpust sejma. Pri takšnih shodih je prišlo na več krajih do pobojev, ki so zahtevali več mrtvih in ranjenih. — Z otoka Rada javljajo, da je 26. junija uničil potres 2000 hiš. — Rifovci v Maroku bodo z boji nadaljevali. — Avstrijsko državljanstvo je dobilo od 1920. do 1925. leta 51.000 oseb. Med njimi je zelo veliko Judov.

Povodenj na Češkem. Sicer tako mirna reka Laba je začela vsled neobičajnega deževja začetkom junija naraščati. Meterološka postaja (vremenska opazovalnica) v Mělniku je zabeležila v enem dnevu 90 mm³ padavin, to se pravi, da je v enem dnevu padlo toliko deža, da bi, če bi voda ne pronicala v zemljo in se ne odtakala, bila površina zemlje pokrita s 9 cm debelo plastjo vode. Ni čuda torej, da je Laba prestopila bregove in poplavlila rodovitna polja v širini 2 do 3 km. Videti je bilo plavati zajce, živino in vse mogoče predmete. Deževalo je skozi 14 dni skoro nepretrgoma. Ker kulturna rastlina tako dolgotrajnega deževja ne prenese, je žetev seve popolnoma uničena. Vse setve so posahnile, krompirjeva polja kažejo izsušenno črno krompirjevko, velika polja kumar nimajo več zelenega, cukrova pesa je segnila in samo drevesa so še ostala pri življenju. Na obronkih kmetije orjejo, v dolini pa stoji še voda. Promet s parnikom po Labi je ustavljen vsled visokega stanja vode. — Vinarsko-sadjarskovrtnarska šola ima 350 m dolgo klet izdolbeno v skalo. Strop kleti je približno 20 m pod površino zemlje, a kljub temu je voda prodrla v klet. Poslopja ob Labi so bila v pritličju kajpak pod vodo in živino so morali spraviti v prvo nadstropje.

10.000 K bankovci veljajo samo še do konca decembra. Narodna banka razglasa, da veljajo bankovci po 10.000 K z datumom od 2. januarja 1924 kakor oni druge izdaje s pretiskom „Ein Schilling“ samo do 31. decembra 1926. Od tega dne dalje tudi Narodni banki ni treba več sprejemati teh bankovcev. — Preglejte vaš denar in zamenjajte, da ne boste trpeli škodo!

Romanje k sv. Roku.

Slovenci so že nekaj radi romali. Peš so šli v daljne kraje. Mnogokrat so šli v Rim, v središče krščanstva. Od tega tudi beseda romati, ker Rim se imenuje latinsko Roma. Romali pa so tudi na Špansko k sv. Jakobu v Komposteli. Mnogi so šli na Nemško. Znano je romanje v Kolin ob Renu ali kratko Kelmo-rain. Od romanj so pridobili mnogo na duševnem obzorju. Videli so tuje kraje, tuje šege in ljudi. Videli so življenje in gospodarstvo drugih narodov in so tako mnogo znanja prinesli seboj. Od potovanja se mnogo pridobi in pesnik Goethe pravi: „Kar se nisem naučil, to sem pripotoval.“ Tudi danes še romajo. Kajpada ne peš ampak poslužujejo se modernih prometnih

sredstev. Marsikaj pa so se zaobljubili, ob času kake bolezni ali druge nesreče, romati vsako leto h bližnji ali bolj oddaljeni cerkvi. Tako so se tudi Libučani zaobljubili, ob času nevarne kužne bolezni romati vsako leto v Sele nad Slovenjgradcem, kjer je sv. Rok, pomočnik proti kužnim boleznim. Leto za letom so romali tja. Pred dnevom sv. Jurija so šli in na dan sv. Jurija opravili pobožnost. Sedaj, ko je meja, se iz Libuč bolj malo udeležujejo romanja. Bolj se še romanje udeleži oni del libuške občine, ki je pripadel Jugoslaviji. Vendar nekaj jih še gre in ker sem bil zraven evo nekaj vtisov.

Med potjo je lil dež, blatne ceste, a dobra volja. V Guštanju so pripravljali s kislimi obrabi za sejem, ki je bil na Jurjevo. Mimo Kotelj, en pogled na vas in cerkev in naprej. Na koroško-štajerski meji je gostilna, kjer se lahko pije na Koroškem ali Štajerskem. No nesreča je hotela, da smo pili vino, ki je bilo tako kislo, da smo ga pili za pokoro. Vino smo primerno pohvalili in šli dalje. Prišli smo h križu, kjer se zbirajo romarji, da gredo s procesijo v cerkev, ki se od tam že vidi.

Dež je prenehal in mrzel veter je bril izpod Urške gore. Sele, samotna, osamljena župnija med hribi in gozdi pod Urško goro. Zdelo se mi je, morda vsled deževja in pustega vremena, cerkev in župnišče silno zapuščeno in bedno. Ali vedel sem, da župnikuje tukaj gospod, ki je dal slovenskemu narodu mnogo. Ta gospod je pesnik in pisatelj Meško. In to je bil tudi vzrok, da sem šel sem, kajti želel sem že davno poznati pesnika, kateremu smo koroški Slovenci posebno pri srcu. Želja se mi je spolnila. Imeli smo popoldne še čas in šli smo, najhna družba, pesnika obiskat. Stopili smo v nizko pritlično župnišče. Pač nam je utripalo srce nemirno, kakor pred čemur velikim. Potrkali smo in vstopili in sprejel nas je pesnik Meško prijazno in ljubeznjivo kot je mogel le on. Sprejel nas je pesnik in duhovnik in nimam primernih besed, da bi opisal čustva, ki smo jih imeli. Pogovorili smo se o naših razmerah, o našem žitju in bitju. Opazoval sem pesnikovo preprosto, čedno opremljeno sobo, kupe knjig, lavorjeve vence, diplome in nehote sem mislil, kaj in koliko sem čital iz del umetnika, s katerim govorim. Prav živo mi je silila v spomin ona priprosta in ljubka zgodbica o ciganskem otroku, ki ga je prišel prosit za cikorijo. Pesnik je bil tedaj menda v Tinjah. Pesnika so klicale službene dolžnosti, ker romarji so bili tu in smo razgovor prekinili.

Večer je bil pust in mrzel. Toda drugo jutro. Kakor bi prišli na drug svet. Kristalno jasno, čisto jutro. Solnce je obsevalo vrh Urške gore. Zlatorumena zarja je zavzemala vedno večji obseg in hribi in gozdovi so zaplaval v morju solčnih žarkov. Krasno, polno poezije pomladansko jutro je nastalo. Vzkliknil bi: Lep je svet in hvala Bogu, da živimo. Po cerkvenem opraviilu smo se še poslovili od pesnika in potem smo se vrnili zadovoljni.

Listnica uredništva.

D. Gorinšek. Vse v redu sprejeli in nam dopade.

Prodajam majhno posestvo

sestoječe iz 4 oralov zemljišča, lepega sadonosnika, stanovanjskega in gospodarskega poslopja v dobrem stanju, po nizki ceni. Več je izvediti pri Katarini Plantev, Dobrla vas šte. 63. 92

Mondre & Tihaček

posredovalnica za nakup in prodajo zemljišč.

Nakup in prodaja kmetij, vil, zemljišč, gozdov i t. d. — Brezplačne strokovne cenitve in nasveti pred prodajo. — Prej nobenih izdatkov. 93

St. Veit a. d. Glan, Villa Tihaček.

Kupim posestvo

pri Celovcu ali Grabštanju brez posredovalca. Ponudbe je poslati na: Postfach 24, St. Veit a. d. Glan. 94